

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1 2978/16
01.09.2016. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Мирјане Симић, председника већа, Марије Марковић и Душице Живковић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник Иван Милојевић, адвокат из Крагујевца, против тужене ББ, чији је пуномоћник Мирјана Весовић, адвокат из Крагујевца, ради утврђивања и спречавања злостављања на раду и накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене изјављеним на пресуду Вишег суда у Крагујевцу П1-1/15 од 08.06.2016. године, у седници већа одржаној 01.09.2016. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Крагујевцу П1-1/15 од 08.06.2016. године, у ставовима 1. и 2. изреке, у делу става 3. изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, нарушеног здравља и створене изолације на радном месту исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 08.06.2016. године до исплате, као и ставу 4. изреке.

УКИДА СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу 5. изреке пресуде Вишег суда у Крагујевцу П1-1/15 од 08.06.2016. године и у укинутом делу предмет враћа истом суду на поновни поступак.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу П1-1/15 од 08.06.2016. године, ставом 1. изреке, утврђено је да је тужилац трпео злостављање на раду код тужене.

Ставом 2. изреке забрањено је туженој да врши понашање које представља злостављање на раду тужиоца, односно понављање злостављања.

Ставом 3. изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, нарушеног здравља и створене изолације на радном месту исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 08.06.2016. године до исплате, а тужбени захтев преко наведеног износа до тражених 500.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.06.2016. године одбијен је као неоснован.

Ставом 4. изреке наређено је објављивање пресуде у јавном гласилу „.....“ и дневном листу „.....“ у културном додатку, а све о трошку тужене.

Ставом 5. изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 197.680,00 динара.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили тужилац и тужена побијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, и то тужилац у односу на став 5. изреке, а тужена у целини, при чему из жалбених навода произлази да првостепену пресуду побија у ставовима 1. и 2. изреке, у делу става 3. изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, нарушеног здравља и створене изолације на радном месту исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 08.06.2016. године до исплате, као и ставовима 4. и 5. изреке.

Испитујући првостепену пресуду у побијаним деловима у смислу члана 386. ЗПП, Апелациони суд је утврдио да је жалба тужиоца основана, а жалба тужене неоснована.

Побијана пресуда у потврђујућем делу није донета уз битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1) до 3), 5), 7) и 9) ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити уз битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју жалба тужене неосновано указује, с обзиром да пресуда садржи разлоге о битним чињеницама, а изнети разлози о битним чињеницама нису противречни и нејасни.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је запослен код тужене установе на пословима помоћника директора по основу уговора о раду број од 18.08.2014. године и решењу о распоређивању на послове помоћника директора број од 28.08.2014. године. Тужилац је до момента склапања уговора о раду број од 18.08.2014. године са новим ВД директором

тужене установе био директор те установе. Када је дошло до политичких превирања на градском нивоу тражена је његова смена, што је он прихватио, али је тражио да остане у установи као помоћник директора, да би завршио све започете послове и пројекте. Из тих разлога градоначелник даје сагласност да се попуни радно место помоћника директора почев од 19.08.2014. године, када је измењен Правилник о систематизацији радних места код тужене, да би се споразум реализовао и тек након тога тужилац даје оставку из општих разлога. На седници Скупштине града 15.08.2014. године разрешен је дужности директора тужене установе и за директора је постављен ВВ. Дана 18.08.2014. године са директором је потписао уговор о раду којим му је одређен коефицијент за руковођење. Истог дана потписан је и записник о примопредаји из кога је констатовано да нема никаквих препрека у преузимању дужности, а све на основу ванредно пописаних финансијских и других средстава са којима располаже тужена установа. Дана 03.09.2014. године директор се обратио тужиоцу писаним путем са захтевом да му достави списак свих предузетих активности до тада у вези са организацијом „.....“, „.....“ и „.....“, о чему је тужилац саставио писмени извештај и доставио га директору, који је заведен 10.09.2014. године. Дана 08. и 09.09.2014. године одржани су састанци са уметницима и ауторима манифестације „.....“, где је изнето шта се планира у вези октобарске манифестације, којима је присуствовао и тужилац, будући да је већи део припрема за манифестацију већ обављен у време кад је тужилац био директор, али након тога више није учествовао на састанцима у канцеларији директора у вези са том манифестацијом, нити је укључен у организацију. Након тога, одржан је састанак Управног одбора на којем је директор изнео да је приметио неправилности у вези са пословањем тужиоца, те да ће поднети кривичну пријаву, што је и учинио 15.09.2014. године. Након спроведене криминалистичке провере, ОЈТ у Крагујевцу је обавестио директора да у периоду од 2011. до 2014. године, када је тужилац био директор није било неправилности у раду и да нема места подношењу кривичне пријаве. Након сусрета на састанцима 08. и 09.09.2014. године све тужиочеве ствари су пребачене из канцеларије у којој је седео у другу канцеларију, са старим и дотрајалим намештајем, запослени за све почињу да се обраћају искључиво директору, који организује састанке на које не позива тужиоца, док тужилац седи за празним столом и нико у његову канцеларију не улази. Сваког дана је долазио на посао и очекивао да ће нешто да се промени. У новембру месецу 2014. године технички секретар туженог је по налогу директора позвала тужиоца који се није јављао на телефон, те је потом позвала сведока ГГ која јој је рекла да је тужилац изашао. Након тога је у више наврата по налогу директора проверавала преко ГГ и ДД да ли је тужилац раније изашао, да би у фебруару 2015. године ове две запослене потписале унапред састављену изјаву о датумима и временима изласка тужиоца са посла, а без да су претходно провериле тачност тих података, при чему ова лица никад ни за једног другог запосленог нису писала такву изјаву, нити им је у опису радног места да евидентирају изласке запослених са радног места. Тужилац се дана 14.01.2015. године писаним путем обратио директору захтевом да буде укључен у активности установе да би дана 16.01.2015. године добио од секретарице писано обавештење о постојању разлога за

отказ уговора о раду, а све према службеној белешци заведеној под бројем од 18.12.2014. године, у којој је констатовано да је тужилац у више наврата пре краја радног времена напуштао радно место. Тужилац је одговорио у року од 8 дана и обратио се инспекцији рада која је у свом записнику констатовала да тужилац од стране директора туженог није добијао никакве налоге за рад. Због свега наведеног тужилац почиње да се психијатријски лечи почев од 19.01.2015. године и од тада се налази на боловању. Дана 20.03.2015. године закључује боловање и писаним путем се обраћа директору установе, доставља дознаке и тражи још 7 дана годишњег одмора због примања ињекција. Директор му није одобрио захтев и позвао га је да се дана 23.03.2013. године јави на посао када се тужилац и јавио, али како му се нико није обраћао до 10,00 сати писаним путем се обратио директору. Након тога, секретарица му је донела решење о отказу, због чега је покренуо поступак пред Основним судом у Крагујевцу за поништај наведеног решења. Наведено решење о отказу је поништено пред првостепеним судом, а као последицу тога тужилац је претрпео тешке душевне болове у трајању од 6 месеци након чега су исти средњег степена, попримили хроничан ток због чега је потребно праћење стања уз одговарајућу терапију. Тужилац од 28.08.2014. године па до дана отказа уговора о раду 23.03.2015. године вољом изабраног директора туженог, није добијао никакве радне задатке од директора, запослени се њему нису обраћали у циљу добијања радних задатака, није му било дозвољено да учествује у организацији пројекта па и оних које је као директор започео, није учествовао нити руководио ниједним пројектом, нити је обавештен о актуелним дешавањима и пословању установе, није позиван на састанке и седнице Управног одбора, а што све спада у опис његових послова у складу са чланом 15. Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у коме су експлицитно наведене дужности помоћника директора, тј. одређено је да помоћник директора помаже директору у реализацији Програма рада Спомен-парка, учествује у изради програма рада и извештаја о раду, усклађује и координира радом организационих целина и има друга овлашћења. Тужилац је био ангажован само у делу спровођења октобарских манифестација на састанцима од 08. и 09. 09.2014. године, али из разлога што је од тог датума тужилац као директор спровео највећи део припрема за те манифестације, о чему је требало упознати новоизабраног директора, који у наставку припрема у исте више није укључивао тужиоца.

Код оваквог чињеничног стања правилно је првостепени суд применом материјалног права на које се и позвао у образложењу побијане пресуде усвојио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у потврђујућем делу изреке, дајући за то основане разлоге које у свему прихвата и Апелациони суд.

Наиме, према одредби члана 6. став 1. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ број 36/10) злостављање у смислу овог закона јесте свако активно и пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а које има за циљ и представља повреду достојанства, угледа, личности, професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и који

изазива страх или ствара непријатељство, понижавајуће, увредљиво окружење, те погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду. Имајући у виду све околности случаја да тужилац није добијао никакве радне задатке и да је био искључен из процеса рада и комуникације са другим запосленима без фактичког и активног укључивања у процес рада што представља тзв. мобинг „празног стола“, односно специфичан облик психичког злостављања и шиканирања на раду и изоловања тужиоца, а све у циљу да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду, правилно је првостепени суд усвојио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у ставу 1. изреке побијане пресуде. Код чињенице да је поступак по тужби за поништај решења о отказу још увек у току, односно да није правноснажно окончан правилно је првостепени суд закључио да је основан тужбени захтев у делу забране даљег узнемиравања тужиоца, као и делимично захтев за накнаду нематеријалне штете који је према дужини претрпљених душевних болова и њиховом интензитету правилно одмерен применом члана 200. Закона о облигационим односима. Самим тим основан је и тужбени захтев тужиоца за објављивање пресуде у јавним гласилима о трошку тужене у смислу члана 30. тачка 5. Закона о спречавању злостављања на раду.

Наводи жалбе којима се указује на постојање повреде радне дисциплине због неоправданог напуштања радног места су без утицаја у овој правној ствари и одлучивања о постојању злостављања на раду, већ исти могу бити од значаја у парници оспоравања решења о отказу уговора о раду.

Неосновано је истицање у жалби да је првостепени суд дао погрешну оцену изведених доказа, јер је по налажењу Апелационог суда првостепени суд дао исцрпну и јасну оцену свих изведених доказа појединачно и у међусобној вези и на основу такве оцене правилно и потпуно утврдио чињенично стање које се жалбеним наводима тужене не доводи у сумњу.

Како се ниједним жалбеним наводом не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у потврђујућем делу, Апелациони суд је применом одредбе члана 390. ЗПП одлучио као у ставу 1. изреке ове пресуде.

Међутим, одлука о трошковима парничног поступка донета је уз битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер образложење решења о трошковима парничног поступка не садржи разлоге због чега тужиоцу нису признати трошкови према опредељеном трошковнику пуномоћника тужиоца у делу који се односи на увећање трошкова заступања за сваки започети сат, као и за које поднеске су тужиоцу признати трошкови, а за које не.

Због учињене битне повреде парничног поступка у делу побијане пресуде садржане у ставу 5. изреке првостепене пресуде иста је, на основу члана 391. став 1. ЗПП, укинута у овом делу.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити наведену битну повреду парничног поступка и одлучити о трошковима парничног поступка имајући у виду опредељени трошковник пуномоћника тужиоца и у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа-судија
Мирјана Симић, с.р.**